

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Forslag til dagsorden møte i Utdanningsutvalget – Møte 6 2020

Tidspunkt: 30. september kl. 09:00-12:00

Møtested: Kollegierommet kombinert med digitalt møte v/Zoom

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjenning av protokoll fra UU-møte 3.september

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

Estimert tidsbruk: 15

<i>Estimert Tidsbruk</i>		
15	Sak 37/20 Presentasjon	Presentasjon av Studentparlamentets program v/studentrepresentanter Martine Jordana Baarholm, Thea Line Myhr, Jógvan Helge Gardar
15	Sak 38/20 Presentasjon	Gullstandard-prosjektet v/ Ellen Lien
30	Sak 39/20 Drøftingssak	Ex-fac v/Per Gunnar Hillesøy
20	Sak 40/20 Drøftingssak	Arbeidsrelevans v/Anniken Gjesdahl
15		Pause
15	Sak 41/20 Drøftingssak	Melding om opptaket v/Ida Fauskanger
	Sak 42/20 Drøftingssak	Gjennomføringsprosjektet v/Svein Jarle Nymark
15	Sak 43/20 Orientering	Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget v/Per Gunnar Hillesøy

15	Sak 44/20 Orientering	Evaluering av studiestart: Resultat av spørreundersøkelse. Styresak i oktober v/Iren Igesund
----	---------------------------------	---

Kommende saker

Lektorsenteret v/Aud Irene oktober

Mentorordningen v/Mia

Kandidatundersøkelse v/Svein Jarle 2021

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget i 2020:

Februar: Studiebarometeret

Mars: Studiekvalitetskomite

Mai: Melding om internasjonalisering

Mai: Orientering om planer for opptaket

Juni: UU-seminar

September: Opptak og studentrekrutteringsmelding

September: Studiestart og fadderuken

September: Ex.phil. og ex.fac.

Oktober: Melding om opptaket

Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget

November: Studieportefølje

November: Opptakssrammer

November: Studiekvalitetsmeldingen

Desember: Oppfølging av Stortingsmelding nr. 16

Desember: Internt studiekvalitetsseminar

Page Break

Saker i Utdanningsutvalget 2020:

23. Januar	Digitalt system for støtte til arbeid med studiekvalitet
	Revidering av retningslinjene for insentivordningen

	Systembeskrivelse for UiBs kvalitetsarbeid i utdanningene (Styresak 20.02.20)
	Policy for studielitteratur
	Universitetsdirektørens resultatmål Tildelingsbrevet
	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse Internasjonalisering Bachelorprogram på engelsk
	Dikus strategi- høring
27. Februar	Studiebarometeret 2019
	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse Innovasjon og entreprenørskap Handlingsplan for innovasjon og entreprenørskap
	Diku utlysninger 2020
	Status for Arbeidslivsportalen og «vitenskapstorg/idébank» Innspill til utlysning fra Diku
	Uped- redesign av program i universitetspedagogikk
	UU-seminar i Brussel
26. Mars	Oppretting av studiekvalitetskomite
	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse Arqus- oppfølging
	Profil., omdømme og studentrekruttering
	Endring av grads- og studieforskriften: Vurderings- og undervisningsform i emneplaner
	Retningslinjer for konflikter, mobbing og trakassering som berører studenter (Styresak 23.04.20)
	Oppfølging av Kina-handlingsplanen (Styresak 23.04.20)
	Årsrapport fra Studentombudet

	Forsinket sensur for høsten 2019 (Styresak 28.05.20)
5. Mai	Kina handlingsplan - oppfølging
	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse
	Veiledning om vurdering av utdanningsfaglig kompetanse
	Melding om internasjonalisering
	Planer for opptaket
	Veiledning om vurdering av utdanningsfaglig kompetanse
3. Juni	UU-seminar
3. September	Veiledning om vurdering av utdanningsfaglig kompetanse inkl. mal for utdanningsfaglig mappe
	Organisering av EVU: Handlingsplan for etter- og videreutdanning
	Ex-phil
	Studentrekruttering
	Semesterstart inkl. fadderuke
	Utvexling/innveksling høsten 2020
30. September	Presentasjon av Studentparlamentets program v/studentrep (Martine Jordana Baarholm ev. Thea Line Myhr, Jógvan Helge Gardar)
	Gullstandard-prosjektet v/Ellen Lien
	Ex fac v/Per Gunnar
	Arbeidsrelevans v/Anniken
	Gjennomføringsprosjektet v/Svein Jarle
	Melding om opptaket v/Ida
	Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget v/Per Gunnar
	Evaluering av studiestart: Resultat av spørreundersøkelse. Styresak i oktober v/Iren Igesund

22. Oktober	Ex-phil og Ex-fac (Per Gunnar Hillesøy, Iren Igesund, Thea og Jogvan)
	Lektorsenteret v/Aud Irene
	Studieportefølje (også MA bærekraft og PPE)
	Opptakssrammer
	Studiekvalitetsmelding
	Møteplan for 2021
	Forsinket sensur
	Mentorordning
	Pedagogisk akademi / meritteringsordning for undervisere - nettside
	Tredjepartsportalen v/Marianne Johansen Huse
3. Desember	Oppfølging av stortingsmelding nr. 16 Handlingsplan for studiekvalitet – status og videre oppfølging
	Nye vurderingsformer: Styr av LUB Variasjon Gjennomføring
	Bredde i studieprogram
	Student innovasjon
11. Desember	Internt studiekvalitetsseminar (Maks 70 personer per 3.aug.)

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte:

Sak 37/20

**Presentasjon av Studentparlamentets
program**

Orienteringssak

Notat**Til: Utdanningsutvalget****Fra: Studentrepresentanter****Møte: 30.september 2020****37/20 – Presentasjon av arbeidsprogram for studentparlamentet / v. Martine Jordana
Baarholm, Jøgvan Helge Gardar, Thea Myhr.****Bakgrunn og saken:**

Arbeidsutvalget har utarbeidet et nytt arbeidsprogram for inneværende periode. Dette dokumentet er det viktigste for arbeidsutvalgets virke. Arbeidsprogrammet bestemmer hva arbeidsutvalget skal prioritere av saker det kommende året. Det har blitt tatt utgangspunkt i studentparlamentets prinsippprogram som ble vedtatt tidligere i august. Det har videre blitt tatt hensyn til parlamentets lister, fakultetsrepresentanter, studentutvalgets innspill og andre sentrale nøkkelpersoner, mulighet for gjennomslag og forankring i vedtatt politikk. Arbeidsprogrammet er delt inn fem kapitler; Fag-, forsknings- og utdanningspolitikk, Læringsmiljø-, velferd- og kulturpolitikk, Organisasjon- likestillings- og inkluderingspolitikk, Klima og miljøpolitikk og Internasjonal politikk. Dette arbeidsprogrammet blir/ble vedtatt på parlamentsmøte SP03, 28.september 2020. Ytterlige utdypninger vil bli gjort i presentasjonen.

Presentasjonen legges fram for Utdanningsutvalget til orientering

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Sak 38/20 Gullstandard-prosjektet

Notat fra Studieavdelingen

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 30. september

Saksorientering til UU – Presentasjon av Gullstandardprosjektet

Prosjektet; *Veien til Gullstandard* ble iverksatt av LMU og etablert i juni 2019 og arbeidet ble ferdigstilt i august 2020. Bakgrunnen for prosjektet er en rapport om tilrettelegging på UiB, bestilt av studieavdelingen og skrevet av en tidligere student, Henriksen. I rapporten beskrev han blant annet hva han mente skulle til for å oppnå «Gullstandard», et begrep han forøvrig introduserte i rapporten.

Rapporten styringsgruppen nå har levert følges av en tiltaksplan med ulike innsatsområder systematisert etter studentens brukerreise, fra rekognosering til endt studie, og etter målene for prosjektet.

Visjon for prosjektet:

Universitetet i Bergen skal holde Gullstandard i sitt arbeid med tilrettelegging og være nasjonalt ledende i dette arbeidet.

Målene for prosjektet:

1. ha en **fullstendig gjennomgang** og **klargjøring av ansvar** knyttet til tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og/eller særskilte behov
2. utarbeide en **felles serviceerklæring/generelle retningslinjer/rutiner** for tilrettelegging ved UiB, slik at alle studenter med behov vet hva de kan forvente
3. legge til rette for **veiledning og kompetanseøkning i hele organisasjonen**, og **gjennomføre informasjonstiltak** overfor administrative og vitenskapelige tilsatte
4. utarbeide en **kompetansehevingsplan** for tilretteleggingsnettverket og for øvrige tilsatte
5. **gjennomgå og forbedre informasjonsflyten** internt på UiB og mellom UiB og studentene
6. gjennomgå og utvikle informasjonen på **uib.no**
7. beslutte **ambisjonsnivå og videre arbeid**, samt foreslå **økonomiske rammer** for tiltakene

Prosjektet har foreslått en rekke tiltak som bør gjennomføres frem mot 2022. Under skisseres noen av tiltakene

Ansvar - Studieadministrativ avdeling

1. **SA oppretter en egen enhet: SA tilrettelegging**
2. **Minimum 2 årsverk**
3. Pådriver, koordinator og rådgivende instans på feltet overfor fakultetene og de sentrale enhetene
4. **Lede tilretteleggingsnettverket**
5. Kompetanseheving (Kampanjer etc.)
6. Ansvar for innkjøp og drift av utstyrspool
7. Ansvar for nettsider/informasjon - Redaktøransvar
8. Tett samarbeid med Sammen
9. Tett samarbeid med Uniped

Sikre gjennomføring av Tiltaksplan 2020-2022

Ansvar - Fakultetene og instituttene

- **Lokalt ansvar for at studenter med funksjonsnedsettelse sikres likeverdige opplæringsmuligheter ved sine studieprogram**
- Påse at det fattes enkeltvedtak i saker om individuell tilrettelegging
- Tiltaksplan for den enkelte student
- Delta i Tilretteleggingsnettverket
- **Sikre at det er avsatt nok tid i stillingen til ansatte som følger opp studenter med tilretteleggingsbehov**
- Sikre mulighet for kompetanseheving

Sikre gjennomføring av Tiltaksplan 2020-2022

Ansvar - Alle enheter

- Alle enheter skal ha en kontaktperson med nok tid i stillingen og **kompetanse på universell utforming** inn i alle aktuelle prosesser
- I noen avdelinger som KA, IT, EIA og UB er dette særlig viktig, men gjelder alle avdelinger
- Tilrettelegging som krever faglige vurderinger

Ansvar - Studentene

1. Gjøre UiB oppmerksomme på sitt behov
2. Dokumentasjon
3. Delta aktivt i å foreslå/finne hensiktsmessige løsninger
4. Overholde frister

5. Melde eventuelle forhold som endrer premissene

Rapporten og tiltaksplanen skal nå ut på en høringsrunde til fakultetene, de administrative enhetene og Studentparlamentet før den går til videre behandling i LMU, UU og eventuelt styret.

Dette vil skje fremover:

Uke 39 – Dokumentene sendes ut på høring til fakultetene, de administrative enhetene og Studentparlamentet

Uke 43 – Høringssvarene mottas og behandles

Uke 45 – Behandling i LMU

Uke 49 – Behandling i UU

Mulig behandling i styret

UU vil i møtet få en presentasjon av prosjektet i sin helhet.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte: 2019/26363

Sak 39/20 Ex.fac.

Drøftingssak

Saksdokument fra Studieavdelingen

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 23. september 2020

Bakgrunn

Denne saken henger sammen med sak 33/20 i Utdanningsutvalget, der ex.phil. ble drøftet, og i likhet med ex.phil.-saken viser den tilbake til sak 35/19, der temaet var førstesemesteret; formål, innhold og organisering. Den historikken som er vist til i sak 33/20, gjentas ikke her.

I saken går vi gjennom en del trekk ved organiseringen og reguleringen av ex.fac. slik det er i dag. En overordnet problemstilling er om dagens regulering er hensiktsmessig, og på hvilken måte Utdanningsutvalget og fakultetene bør følge opp de spørsmålene som saken byr på. I det videre brukes «ex.fac.» som en samleterm, uavhengig av hva de enkelte emnene heter.

Organisering og regulering

Loven

Som nevnt i sak 35/19, er det ikke noe lovpåbud om å ha ex.fac. Uhl. § 3-2 (4) sier at «Departementet kan fastsette at bestemte emner inntil 20 studiepoeng skal inngå i en grad.» Den myndigheten har departementet så langt ikke brukt.

Forskrifter

I UiBs grads- og studieforskrift er «ex.fac./innføringsemner» obligatoriske i graden bachelor, jf. § 2-4 (1). For graden master i rettsvitenskap er det obligatorisk med ex.phil. «og et innføringsemne», jf. § 2-5 (2) a. Det er ikke obligatorisk for master i odontologi. Forskriften legger ikke nærmere bindinger på fakultetene, verken når det gjelder terminologi, plassering i programmet, innhold, omfang, eller om det er valgfrihet dersom fakultetet tilbyr mer enn ett ex.fac.-emne. Dette er overlatt til regulering i studieplanene.

Dette er de direkte forskriftsreguleringene. I noen rammeplaner og i nasjonale retningslinjer for helse- og sosialutdanningene er innholdselementer som ofte går igjen i ex.phil./ex.fac. tatt inn i læringsutbyttebeskrivelsene. Disse krever likevel ikke at slike elementer, som for eksempel

fagområdets historie og tradisjoner, eller vitenskapsteori, må tas inn i et førstesemester. Kravet er knyttet til utdanningen som helhet.

I UiB-forskriften er det også påbudt at ex.fac.-emner ved UiB er portable mellom fakultetene, dvs. at ethvert ex.fac.-emne kan innpasses i ethvert program, jf. § 3-4 (5). Tilsvarende har studenter rett til å få innpasset ex.fac.-emner fra andre institusjoner, jf. § 3-4 (3). Dette omtales særskilt nedenfor.

Studieplaner

Dette er i praksis den viktigste formen for regulering. Studieplanene, som er programvise, angir hvilke emner som er obligatoriske i programmet, og gir eventuelt regler om plasseringen. Slike regler kan være relativt løse, for eksempel slik at ex.fac. må være tatt før man oppnår graden. En motsatt løsning vil være at ex.fac. (og ex.phil.) må bestås før man kan melde seg til noen andre emner i programmet. Dette er regulatoriske ytterpunkter. Studieplanen angir også om ett bestemt ex.fac.-emne skal være obligatorisk for ett bestemt program, eller om det er mer eller mindre valgfritt.

Formål og innhold

- Dannelse vs. ferdighet
- «Bro» fra ex.phil. vs. innføring i programmet

Dette er to enkle eksempler på spørsmål som kan stilles om formålet med med ex.fac. Det er ikke gitt at dette er de beste spørsmålene, eller at de gir uttrykk for reelle motsetninger. Det er heller ikke gitt at UiB er tjent med å formulere bestemte formål som er felles for ex.fac. ved alle fakulteter og i alle programmer.

Når det gjelder innhold, er dette som nevnt overlatt til fakultetene i dag. Noen forslag som har kommet opp om innhold i starten av utdanningen, for eksempel i ex.fac., er bærekraft og digitale ferdigheter. Det sistnevnte er noe nærmere omtalt i sak 35/19.

Organiseringen av ex.fac.

Som nevnt over, er den sentrale reguleringen av ex.fac., dvs. i lov og forskrift, relativt beskjeden. Et viktig spørsmål er om reguleringen bør strammes inn, løses opp eller bevares om lag slik den er.

Ved å stramme den inn, kan det tenkes at ex.fac. kan gis en tydeligere identitet, for eksempel ved å påby å bruke termen «ex.fac.» i større grad enn i dag, ved å fastsette overordnede mål for ex.fac., eller på annen måte. Slike regler kan likevel bli for rigide, og det kan være utfordrende å bygge legitimitet i fagmiljøene. Fra et studentperspektiv kan det muligens ses på flere måter.

En løsere regulering vil i praksis bety å overlate enda mer av reguleringen til fakultetene. I så fall kan ex.fac.s identitet som del av førstesemesteret bli svekket, men ikke nødvendigvis. Det vil da bli fakultetenes ansvar å ta stilling til slike spørsmål som er nevnt i saken her. Vi viser til drøftingene som ble gjort i ex.phil.-saken.

Innpassing av ex.fac. på tvers av fakultetene

Dette er en sak som er reist av Det samfunnsvitenskapelige fakultet, men som ikke bare berører dem. Ved SV-fakultetet var ex.fac. tidligere en innføring i samfunnsvitenskap, felles for hele fakultetet. Det har senere vært en dreining mot programspesifikke innføringsemner, som er obligatoriske i programmene. Fakultetet nevner som eksempel førstesemesteret i bachelorprogrammet i Europastudier, som er slik:

- EUR101 Examen facultatum – Innføring i europeisk historie og politikk (10)
- EXPHIL-SVSEM Examen philosophicum – seminarmodell (10)
- SAMPOL103 Faglige tilnæringsmåter og ideologier i studiet av politikk (10)

Slik grads- og studieforskriften er i dag, vil en student som fra før av har tatt for eksempel juridisk forprøve eller Brukerkurs i Matematikk I (MAT 101) ha rett til fritak for EUR101. Det vil etter fakultetets oppfatning være uheldig for denne tenkte enkeltstudenten, men også for bachelorprogrammet i Europastudier og for andre bachelorprogrammer der ex.fac. er regulert på tilsvarende måte.

For å følge dette eksemplet videre, vil en student med EUR101 også ha rett til fritak for MAT101 der det er obligatorisk. Det samme gjelder for ex.fac.-emner ved de andre fakultetene.

SV-fakultetets ønske kan oppnås ved å endre forskriftens § 3-4 (5) og (3), slik at det blir opp til fakultetene å avgjøre om de vil gi fritak for sine ex.fac.-emner på grunnlag av ex.fac.-emner fra andre fakulteter eller fra andre institusjoner.

En ulempe ved å la fakultetene regulere dette selv, er at det kan føre til at studenter som bytter fakultet, vil bli nødt til å bruke mer tid på studiene, fordi de kan bli nødt til å ta et ekstra emne for å oppnå bachelorgraden. Det vil særlig gjelde der programmet de går til, er strengt regulert, med lite frie studiepoeng. Der det er en del frie poeng, kan et ex.fac.-emne fra et annet fakultet lettere innpasses i graden. Slike utslag kan bli noe tilfeldige fra sak til sak.

Drøftingsspørsmål og videre prosess

Etter vårt syn bør Utdanningsutvalgets drøftinger være ferdige høsten 2020. Vi legger derfor opp til at saken kommer opp igjen på ett av de senere møtene. Drøftingene i møtet denne gangen vil være avgjørende for om den videre saksforberedelsen kan gjøres på SA, eller om det er ønskelig med en arbeidsgruppe. I så fall antar vi at det bør bli en relativt liten gruppe,

med medlemmer fra fakultetene og studentene, som arbeider raskt. Vi har satt opp disse drøftingsspørsmålene:

- Bør dagens regler om ex.fac. endres (strammes inn/løses opp)?
- Hvilke andre problemstillinger er de mest sentrale?
- Er det nødvendig eller ønskelig med en arbeidsgruppe?

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til drøfting.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Sak 40/20 Arbeidslivsrelevans i disiplinutdanningene

Notat fra Studieavdelingen

Drøftings sak

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: 30. september Ephorte:

Bakgrunn

Etter planen skal det legges frem en stortingsmelding om arbeidsrelevans våren 2021, hvor UiB har sendt inn et omfattende hørings svar som ble behandlet i sak 40/19 i Utdanningsutvalget: https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/sakliste_til_uu-mote_3_oktober.pdf. Meldingen skal handle om samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidslivet og hvordan dette kan styrkes (<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/om-arbeidsrelevansmeldingen/id2638895/>).

I hørings svaret fra UiB ønsker vi at arbeidsrelevansbegrepet må forstås innenfor en ramme som tar høyde for hvordan *både* profesjonsutdanninger og disiplin faglige utdanninger kan være relevante for arbeidslivet. Som del av kunnskapsgrunnlaget til meldingen har Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) fått i oppdrag å evaluere arbeidslivsrelevansen til utvalgte disiplin utdanninger i Norge (to studieprogrammer deltar fra UiB). Evalueringsrapporten er lansert nå i september: https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2020/evaluering-av-arbeidslivsrelevans-i-disiplinutdanninger_4-2020.pdf . Rapporten går inn i hva som hemmer og fremmer arbeidet med arbeidslivsrelevans i disiplin fag og kommer med 24 spesifikke anbefalinger for videre arbeid både nasjonalt og lokalt på institusjonene. Dette blir viktig for UiB å integrere i kunnskapsgrunnlaget for arbeidet fremover og det foreslås til slutt i saken å utarbeide en egen tiltaksplan på bakgrunn av funnene i rapporten.

Pågående initiativer

Det har blitt opprettet et UiB-nettverk for økt arbeidslivserfaring i utdanningene (ephorte 2020/2890) med administrative representanter fra alle fakultetene. Nettverket er ment å sikre gode prosesser internt og bidra i oppfølging av blant annet institusjonsavtalene med bedrifter (omtalt under *Avtaler med bedrifter*).

I flere disiplin faglige fagmiljøer er det allerede innarbeidet kontakt med arbeidslivet gjennom for eksempel egne praksisemner. For å øke praksis- og arbeidslivsinnslagene bredere er det også satt i gang flere tverrgående initiativer relatert til arbeidslivsrelevans og praksis i disiplin utdanningene ved UiB.

Her følger en kort beskrivelse av og status for de nyeste initiativene, som også ble adressert sist i Utdanningsutvalget i februar: *sak 13/20 Status for Arbeidslivsportalen og «vitenskapstorg/idébank»*. *Innspill til utlysning fra Diku* ([https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/sakliste_for_mote_i_uttanningsutvalget_2_7_februar_.pdf xxx/2020](https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/sakliste_for_mote_i_uttanningsutvalget_2_7_februar_.pdf_xxx/2020)).

Søknad til Diku

Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) har lyst ut inntil 40 millioner til prosjekter som bidrar til økt arbeidsrelevans og mer praksis i høyere utdanning, med søknadsfrist 23. september 2020 (<https://diku.no/programmer/oekt-arbeidsrelevans-i-hoeyere-utdanning>).

Arqus-alliansen (<https://www.uib.no/argus>) skal bidra til den strategiske utviklingen av UiB som institusjon, og initiativet vektlegger forskning, innovasjon, utdanning og samfunnsbidrag. Samhandling med arbeids- og samfunnsliv er sentralt i flere «action lines» i alliansen og søknaden ble derfor initiert blant annet for å støtte opp om målene for denne alliansen.

UiB har levert en søknad om prosjektmidler hvor flere fakulteter har vært involvert i innholdet gjennom deltakelse i en egen arbeidsgruppe som har vært ledet av Studieavdelingen ved Internasjonal seksjon og seksjon for studiekvalitet. En av leveransene som beskrives i søknaden er å etablere en strategisk samhandlingsparaply for UiB og aktører i arbeids- og samfunnsliv i form av et nettverk ved navn *Kunnskapsbro Bergen (Skills bridge Bergen)*. Det er ment å gi en god infrastruktur for deling og kunnskapsutveksling på tvers av eksisterende faglige aktiviteter og initiativer. Søknaden vektlegger i særlig grad arbeidslivsrelevante aktiviteter innenfor disiplinutdanningene.

Status og vurdering

Søknaden er innlevert og med forventet saksbehandlingstid på noen måneder. Det vil trolig være sterk konkurranse om midlene. Dersom UiB får tilslag og midler vil det kunne bidra svært positivt for arbeidslivsrelevansfeltet for disiplin faglige miljøer ved UiB. Videre vil det legges til rette for bred involvering i en eventuell implementering av prosjektet, spesielt gjennom utformingen og etableringen av nettverket *Kunnskapsbro Bergen*.

Arbeidslivsportalen

Arbeidslivsportalen er en digital plattform som har som mål å bli den viktigste nasjonale samhandlingsplattformen mellom utdanning og arbeidsliv. Prosjektet ble initiert av OsloMet og er nå overtatt av Unit.

Kunnskapsdepartementet har pålagt alle universiteter og høyskoler å bruke portalen, og å betale for dette. UiB betaler foreløpig ut ifra antall studenter i utdanninger med obligatorisk praksis.

Prosjektets fase 1, studentpraksis, skal fungere som en samhandlingsplattform mellom aktørene som er involvert. Portalen vil bli tilgjengelig for alle utdanningsinstitusjonene i løpet av høsten 2020. Arbeidslivsportalens prosjektfase 2 skal inneholde oppretting av en «vitenskapstorg/idébank». Denne delen av portalen vil trolig være klar i løpet av 2021.

Status og vurdering

Portalens fase 1 inneholder funksjonalitet for praksis i profesjonsutdanningene. Denne skal også dekke behovene til lektorutdanningene og profesjonsutdanningene våre innen helsefag.

- Pilotinstitusjonene bruker høsten for å få registrert sine samarbeidspartnere og tar i bruk portalen for praksis i vårsemesteret 2021.
- Pilotinstitusjoner er i fase 1: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), OsloMet og Universitetet i Stavanger (UiS).

- En endelig versjon er planlagt klar for utrulling i hele sektoren høsten 2021.
- Høsten 2021 bør UiB bruke til å gjøre registreringer og lokale tilpasninger, slik at systemet kan tas i full bruk for profesjonsutdanningene våre våren 2022.
- I fase 2 er det planlagt at portalen utvikles til å ha funksjonalitet for arbeidslivserfaringer i disiplinutdanningene, og for tema for bachelor- og masteroppgaver fra arbeidslivet.
- Dette arbeidet vil organiseres med en brukerguppe og en styringsgruppe sammensatt av representanter fra institusjoner med omfattende disiplinutdanninger
- Høsten 2020 vil brukes til å berede grunnen for fase 2.
- Første versjon av fase 2 vil være klar for utrulling tidligst våren 2022.

Fase 1: UiB planlegger oppstart av et implementeringsprosjekt for de fakultetene som har utdanninger med obligatorisk praksis. Det vil være en stor fordel om arbeidet internt på UiB påbegynnes så tidlig som mulig.

Fase 2: UiB ønsker å sikre at funksjonene i fase 2 er dekkende for både våre og arbeidslivets behov i størst mulig grad. Derfor er det satt i gang et arbeid med å få inn ekstern konsulenthjelp for å bistå med innhenting av kunnskapsgrunnlag om disse behovene. Meningen er å være i stand til å konkludere på hvilke behov en samhandlingsplattform mellom arbeids- og næringsliv, UiB ved fagmiljøene og studentene våre, må svare på for å fylle sin funksjon.

Oppgavesider Utdanning i Bergen

UiB samarbeider med Utdanning i Bergen (UtiB) sammen med de andre høyere utdanningsinstitusjonene i Bergen og aktører som Studentsamskipnaden på Vestlandet, Bergen kommune og Vestland fylkeskommune. De har som mål å styrke samhandlingen mellom utdanningsinstitusjoner, samfunnet og arbeidslivet. UtiB opprettet i 2019 en nettside for studenter <https://www.utdanningibergeren.no/jobb> med stillingsannonser i ulike kategorier: externship (jobbskygging), deltidsjobb, fast jobb for nyutdannede, trainee/internship og så videre. Bedrifter kan også legge inn annonsene selv: <https://www.utdanningibergeren.no/register-stillingsannonse>.

UtiB ønsker å oppskalere denne tjenesten og gjøre den bedre kjent blant bedrifter. Vi ser dermed at vi via UtiB har en tilgjengelig plattform for å nå ut til både studenter og bedrifter til lansering av studentoppgaver på master- og bachelornivå og andre arbeidslivsrelevante aktiviteter. I påvente av at fase 2 av Arbeidslivsportalprosjektet blir klart til bruk ved institusjonene er dette en mulig plattform for oppgaver eller emner med praksis/arbeidslivserfaring.

Status og vurdering

UtiB har beskrevet arbeidet som et prosjekt og UiB har tidligere signalisert ønske om å inngå i dette arbeidet, ev. som en pilot. Det tekniske er som nevnt hovedsakelig på plass, og bør brukertestes og ev. videreutvikles etter lansering av oppgaver for UiB-studenter. Det som peker seg ut som den store gjenstående jobben er å opprette mer omfattende kontakt med bedrifter og ikke minst få i gang et visst omfang av oppgavetilbud og i tillegg skissere realistisk tidslinje

for alt dette. Disse oppgavene skisserer kort hva som gjenstår før en oppgaveside kan lanseres på UiB:

- UiB må opprette kontakt med store og små bedrifter. Pågående dialoger vil hektes på dette arbeidet.
- Kommunikasjon og forventningsavklaringer mellom bedriftene, UiB og studentene. Dette vil antagelig kreve mer ressurser i en oppstartsfasen.
- Studiekvalitetskriterier må følges for å sikre kvalitet på oppgavene. Dette må følges opp av partene.
- Produksjon av innhold og informasjon til målgruppene (studenter og bedrifter).
- Vurdering av innholdsplassering og fordeling mellom uib.no og utdanningibergen.no

De fleste oppgavene her er antatt å ta mye tid i en oppstartsfasen. Det er derfor ønskelig å starte arbeidet for fullt snarest mulig. Det er viktig at arbeidet som gjøres med dette i størst mulig grad også tjener en nytte hvis Arbeidslivsportalens plattform i fase 2 ender opp med å bli den faktisk brukte løsningen.

Avtaler med bedrifter

Som beskrevet i forrige sak om temaet i Utdanningsutvalget i februar, er det i gang et arbeid med å få plass avtaler med arbeidslivsaktører i bergensområdet. UiB og NAV Vestland har signert overordnede samarbeidsavtaler om kompetanseutvikling, arbeidsrelevans og FoU-arbeid. Det neste steget i prosessen blir å få på plass underliggende avtaler for samarbeidsprosjekt mellom fakultet/institutt ved UiB og samarbeidende part ved ekstern aktør. UiB og Helse Bergen er også i dialog

Status og vurdering

Nettverket for økt arbeidslivserfaring ved UiB bidrar i arbeidet med å følge opp de overordnede avtalene for å konkretisere innholdet ned til det fagspesifikke. UiB og Helse Bergen har satt ned en arbeidsgruppe med faglige og administrative representanter fra begge parter, for å kartlegge behov og muligheter og utvide samarbeidet til også å gjelde arbeidslivsrelevans i disiplinutdanningene. Som nevnt i høringssvaret fra UiB ønsker vi å tenke helhetlig rundt arbeidslivsrelevans og anse det som et vidt begrep som rommer mer enn kun tradisjonell studentpraksis. Dette må også konkretiseres i avtalene.

Oppsummering av anbefalte tiltak fremover

1. Det må sikres at pågående initiativer, både de som drives nasjonalt og lokalt, drar i samme retning og bidrar til å styrke hverandre og unngå overlapp.
2. UiB følger tidsplanen til Arbeidslivsportalen og setter i gang et eget prosjekt for å iverksette fase 1. Når det gjelder fase 2 er UiB positive til ambisjonene. Vi ønsker likevel å gå i gang selv med innhenting av kunnskapsgrunnlag om behovene til aktørene: arbeids- og næringslivet, studentene og fagmiljøene våre.

3. Det bør utarbeides en tidslinje for arbeid med oppgavesidene i samarbeid med UtiB.
4. Arbeid med avtaler med bedrifter skal prioriteres og for de større aktørene er det aktuelt å inngå underavtaler med fagmiljøer.
5. Nettverket for økt arbeidslivserfaring bør brukes aktivt for å forankre arbeidslivsrelevante tiltak lokalt.
6. UiB bør følge opp NOKUT-evalueringen ved å utarbeide en tiltaksplan som ivaretar funnene vi mener er viktigst å prioritere.

Spørsmål til drøfting

1. Hva er Utdanningsutvalgets vurdering av de anbefalte tiltakene?
2. Hvordan kan UiB plassere et tydelig eierskap og ansvar for det samlede arbeidet med arbeidslivsrelevans og samtidig ivareta faglig forankring?
3. Hvilke forventninger har fagmiljøene, særlig ved disiplin-fagsfakultetene, til et aktivt samarbeid med arbeids- og næringslivet?

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til drøfting.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte: 2020/10210

Sak 41/20 Melding om opptaket 2020

Drøftingssak

Saksdokument fra Studieavdelingen

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 30. september 2020

Bakgrunn

I saken gjennomgås opptakene som er gjennomført ved UiB for studieåret 2020/21, med opptakstall, analyser og viktige endringer. Saken inneholder også en oversikt over de nye studieplassene UiB fikk tildelt i 2020.

Studieavdelingen (SA) er ansvarlig for gjennomføring av opptak til grunnstudier og master, med unntak av lokale opptak ved Fakultet for kunst, musikk og design (KMD). Fakultetene er også ansvarlig for flere lokale opptak, eksempelvis til poststudier. Videre har Det psykologiske fakultet (PSYK) ansvar for opptaket til Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

Rammene for opptaket til grunnstudier, toårige masterstudier og særskilte lokale opptak ved UiB 2020/2021, ble fastsatt i sak 115/19 i Universitetsstyret.

Alle møtt-tall for høsten 2020 rapporteres til DBH 15. oktober, og er foreløpige frem til dette..

Nye studieplasser tildelt UiB i 2020

Gjennom revidert nasjonalbudsjett fikk UiB tildelt totalt 259 nye studieplasser i 2020. Koronapandemien og behovet for å øke kapasiteten i høyere utdanning, er bakgrunnen for den høye tildelingen.

Tabellen under viser nye studieplasser UiB fikk tildelt i 2020. Noen av plassene var øremerket spesifikke program. Der plassene kun var fordelt til fagområder, har fakultetene selv fordelt disse plassene internt. Fakultetene har meldt at enkelte av disse plassene vil reforderes når opptaksrammene for 2021/22 skal vedtas, bl.a. kan det bli aktuelt å benytte enkelte uspesifiserte studieplasser til opprettelse av nye studieprogram.

Tabellen viser også stipulert møtt 2. semester for de aktuelle programmene, og disse tallene kan benyttes av fakultetene når opptaksrammene for 2021/22 skal vedtas.

Tabell 1. Fordeling av nye studieplasser til opptaket 2020/2021

Fakultet og program	Nye studie-plasser	Totalt ant. plasser	Møtt første semester	Stipulert møtt andre semester
HF				
Lektor i fremmedspråk (engelsk)	7	21	28	27
Lektor i historie	5	25	32	31
Lektor i religionsvitenskap	5	25	40	38
Lektor i nordisk	3	36	41	38

KMD				
Masterprogram i musikkterapi	4	18	18	17
MN				
Bachelor i geovitenskap, geologi	2	57	70	64
Bachelor i geovitenskap, geofysikk	3	18	31	28
Bachelor i molekylærbiologi	10	50	59	56
Profesjonsstudium i fiskehelse	3	28	27	26
Årsstudium i informatikk	20	30	40	34
Årsstudium i naturvitenskapelige fag	5	95	79	54
Master i biologi	2	55	38	36
Master i energi	10	30	29	28
Master i fysikk	2	26	23	23
Master i havteknologi	3	10	4	3
Master i informatikk	5	42	61	52
Master i molekylærbiologi	5	25	17	16
MED				
Masterprogram i farmasi	5	29	38	35
Medisinstudiet	20	185	210	204
Master i biomedisin	5	25	22	20
Master i klinisk ernæring	5	25	21	21
SV				
Bachelor i samfunnsøkonomi	5	103	123	105
Årsstudium i informasjonsvitenskap	20	40	66	42
Årsstudium i samfunnsøkonomi	20	40	71	55
Årsstudium i sammenliknende politikk	5	25	34	26
Master i Geographies of Sustainable Development	5	10	9	8
Master i systemdynamikk	5	28	35	27
JUS				
Master i rettsvitenskap	10	390	469	449
2-årig master i rettsvitenskap	15	45	44	44
PSYK				
Bachelor i spesialpedagogikk	22	45	50	48
Profesjonsstudiet i psykologi	13	100	131	120
Master i barnevern	10	35	48	44
SUM	259	1716	1964	1819

Opptak til grunnstudier – Samordna opptak

Alle UiBs grunnstudier lyses ut i det samordna opptaket, med unntak av bachelorprogrammene til Fakultet for kunst, musikk og design (KMD). Grunnstudier inkluderer bachelorprogram, årsstudier, profesjonsstudier og integrerte masterprogram (5-årige).

Når tilbudstallene fastsettes, tas det høyde for frafall frem mot 2. semester. Det gis derfor, så lenge det er nok kvalifiserte søkere, et tilstrekkelig antall tilbud til å sikre at møtt-tallene for 2. semester tilsvarer de vedtatte opptaksrammene (= antallet utlyste studieplasser).

Det totale antallet studieplasser i årets opptak var 4292 – dette er en økning fra den vedtatte rammen på 4105 og skyldes tildelingen av nye studieplasser.

Det ble i hovedsak ikke gjennomført etterfylling etter det nasjonale suppleringsopptaket 29. juli.

Tabell 2. Opptakstill for det samordna opptaket 2020

Fakultet	Studieplasser	Førstevalg-søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt*	Stipulert møtt 2. semester *	Diff. møtt/plasser **
HF	1040	1708	2843	1548	1369	1116	76
JURFA	390	1968	649	522	463	449	59
MN	886	1553	1576	1088	971	849	-37
MED	327	1206	652	434	393	375	48
PSYK	545	2332	1251	743	670	588	43
SV	1074	2862	2802	1587	1392	1149	75
KMD	30	62	51	34	33	30	0
UiB totalt	4292	11655	9824	5956	5291	4556	264

* Møtt-tall per 11.09.2020.

Oppsummering av det samordna opptaket 2020

- På bakgrunn av nye tildelte studieplasser, lyse UiB ut 187 nye studieplasser på grunnstudier i 2020, den totalte rammen var 4292.
- UiB hadde en stor oppgang i antall førstevalgssøkere fra 2019, med 11655 søkere i 2020 mot 10380 i 2019.
- UiB sendte også ut flere tilbud, med hhv. 9824 i 2020 mot 8693 i 2019.
- Møtt-tallene for første semester, viser en oppgang til 5291 møtte i 2020, mot 4686 i 2019.
- HF, MN, MED, og SV sendte ut flere tilbud i 2020 sammenlignet med 2019
- MN har negative tall for i prognosene for møtt 2. semester, men hadde ikke søkere på venteliste til studier der det var ledige plasser. En oversikt over opptaket via Samordna opptak er som vedlegg til denne saken.

Konsekvenser og tiltak knyttet til utbruddet av covid-19

Det er rimelig å anta at oppgangen i antall søkere til grunnstudier til dels skyldes utbruddet av covid-19, for eksempel ved at andre planer unge søkere hadde etter endt videresende skole, som førstegangstjeneste, folkehøyskole eller reiser til utlandet, ble kansellert eller utsatt. Det er også rimelig å anta at flere søkte seg inn til høyere utdanning på grunn av økt ledighet i arbeidsmarkedet.

Den generelle tilbakemeldingen fra lærestedene og UNIT, er at gjennomføringen av årets opptak til grunnstudier har gått langt bedre enn fryktet. Det ble gjennomført en rekke kartlegginger i mars/april, med dette behovet for å gjøre endringer i de fastsatte tidsplanene.

Det ble likevel enighet om å gjennomføre opptaket på samme måte som tidligere, med unntak av utsatt dokumentasjonsfrist for søkere som skulle ta privatisteksamen våren 2020.

IB-avgangselever

Elever som fullførte International Baccalaureate (IB) programmet i vår fikk avlyst eksamen som følge av koronapandemien. IB benyttet en algoritme til å regne ut sannsynlig karakteroppnåelse ved eksamen, uten å opplyse om hva som lå til grunn for utregningen. Saken skapte mye støy, både blant søkerne og i media. 17. august snudde IB, og mange av årets avgangselever fikk nye resultater. Kunnskapsdepartementet (KD) besluttet at IB-avgangselevene skulle få konkurrere med sin nye poengsum, og enten få tilbud om studieplass dersom de ville nådd opp i konkurransen i hovedopptaket, eller få reservert studieplass til neste år.

Ved UiB fikk 37 søkere ny poengsum, og av disse fikk 7 nytt tilbud om ny studieplass. I tillegg har 5 søkere valgt å sende inn klage til den nasjonale klagenemnd om IB-saken. Klagerne viser til §7-13 i forskrift om opptak til høgre utdanning, og ber om en særskilt vurdering og justering av sine karakterer.

Endring i opptakskrav for grunnstudier ved MN med virkning fra 2021

UiB søkte i vår KD om endring i opptakskravene til noen av bachelorprogrammene ved MN som inngår i prøveordningen med opptakskravet REALR2. Endringen for informatikkprogrammene er i tråd med *opptaksforskriftens* § 4-3, som sier at informatikkutdanning normalt skal ha krav om matematikk R1 (S1+S2). Følgende program vil fra opptaket 2021 ha opptakskravet MATRS:

- Bachelorprogram i informatikk: bioinformatikk
- Bachelorprogram i informatikk: datateknologi
- Bachelorprogram i informatikk: datasikkerhet

I tillegg vil UiB trekke Bachelorprogrammet i kjemi ut av prøveordningen fra opptaket 2021, programmet går tilbake til opptakskravet REALFA.

Opptak til toårige masterprogram

Det ble en sterk økning i søkertallene for masterprogrammene i 2020, med en oppgang på mer enn 15 prosent fra 2019. Totalt hadde UiB over 7000 søkere til 1249 studieplasser. Drøyt 4000 av disse er søkere bosatt i Norge/Norden.

I likhet med opptak til grunnstudier blir tilbudstallene satt ut fra en stipulering på forventet frafall frem mot møtt 2. semester. Det ble tildelt 72 nye studieplasser til masterprogrammer på UiB i 2020, jf. avsnitt om nye studieplasser. Tabell 3 viser status for årets masteropptak:

Tabell 3. Opptakstall for masteropptaket 2020

Fakultet	Studie-plasser	Førstevalg-søkere*	Tilbud	Ja-svar	Møtt**	Stipulert møtt 2. semester	Diff. møtt/plasser
HF	185	687	338	234	198	180	-5
JURFA	45	162	47	45	44	43	-2

MN	383	1713	643	408	310	290	-93
MED	120	965	311	163	92	83	-37
PSYK	157	1305	517	250	202	184	27
SV	290	1708	684	399	299	267	-23
KMD	69	473	107	90	75	72	3
UiB totalt	1249	7013	2647	1589	1220	1119	-130

* Tallene i tabellen inkluderer søknader fra Norge, Norden, EU og resten av verden

** Møtt-tall per 15.september

Konsekvenser og tiltak knyttet til utbruddet av covid-19 for søkere i Norge

Utbruddet av covid-19 fikk flere konsekvenser for årets masteropptak. De gode søkertallene kan sees i lys av utbruddet i mars. Det er ikke gjort utfyllende analyser for å konkludere den virkelige effekten, men det er f.eks. rimelig å anta at flere søkte direkte overgang fra bachelor til master, færre søkte master i utlandet, og økt ledighet i arbeidsmarkedet samlet sett førte til flere søknader enn normalt.

Det ble vedtatt et midlertidig forskriftstillegg om betinget opptak for å imøtekomme studenter i årets masteropptak som ble rammet av forhold knyttet til covid-19. Dette skulle gi en sikkerhet for søkere som sto i fare for å ikke fullføre bachelorgrad våren 2020. § 6-4 ble etter dialog mellom SA og fakultetene tilføyd forskriften allerede 6. april 2020. Informasjon til søkere ble publisert kort tid etter. Av ca. 4000 søkere som søkte om opptak til master i hovedopptaket ble 39 tilbudt opptak til master med bakgrunn i dette forskriftstillegget.

Konsekvenser og tiltak knyttet til utbruddet av covid-19 for søkere utenfor Norge

Det internasjonale masteropptaket ble særdeles hardt rammet av covid-19. UiB ga rekordmange tilbud til internasjonale søkere i år, og hadde tilsvarende oppgang i antall ja-svar. Dette ble oppnådd etter målrettet arbeid med opptaket, og ved at fakultetene måtte sette av minimum 5 plasser til internasjonale studenter på de utlyse programmet. Pandemien førte likevel til at svært få internasjonale søkere fikk mulighet til å reise til Norge. Basert på mulighetene innenfor de ulike programmene har UiB tilbudt denne søkergruppen alternativer; enten digitalt førstesemester høsten 2020, utsatt studiestart til våren 2021, eller reservasjon av studieplass til høsten 2021.

MN, MED, SV, PSYK er avhengige av god rekruttering fra internasjonale studenter for å fylle studieplassene på enkeltprogram. Tabell 4 viser at MN, MED og SV kunne dekket inn ledige studieplasser med det forventede tallet internasjonale studenter. Det må forventes at situasjonen med covid-19 vil vedvare, men UiB vil fremdeles lyse ut masterprogrammer for internasjonale søkere i neste opptak (oppstart 2021). Det er derfor viktig at UiB jobber med å finne gode løsninger for denne søkergruppen.

Tabell 4. Opptakstall for masteropptaket 2020 – Uttrekk av internasjonale søkere fra Tabell 3

Fakultet	Tilbud	Ja-svar	Møtt høst 2020*	Utsatt oppstart til vår 2021	Reservert plass høsten 2021
HF	26	17	1	11	4
MN	130	78	8	45	22
MED	63	41	5	0	36
PSYK	26	17	4*	0	10

SV	110	88	28*	0	46
Totalt	355	241	46	56	118

* Av 46 møtt er 17 fra EU og 21 fra utenfor EU som følger program med digitalt førstesemester (System Dynamics (SV), Geographies of Sustainable Development (SV) og Global Development Theory and Practice (PSYK))

Usikkerhet knyttet til innreisesituasjonen, samt lang varighet fra tilbudsdato til studiestart, gjør det vanskelig å stipulere hvor mange av de 56 med utsatt oppstart til våren 2021 eller de 118 med reservert plass til høsten 2021, som faktisk vil møte.

Tabellen under viser et estimat for forventet rekruttering gjennom et våropptak for HF og MN.

Tabell 5. Våropptak – gjennomsnittstall for perioden 2016-2020

Fakultet	Førstevalg-søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt
HF	35	23	19	18
MN	164	94	84	80
Totalt	199	117	103	98

Etter sentraliseringen av masteropptaket 2019 ble det gjennomført evalueringsmøter mellom SA og hvert fakultet for å finne forbedringspotensial i måten å jobbe sammen på. Dette blir også gjennomført for 2020.

Oppsummering av masteropptaket:

- Det ble totalt gitt 2647 tilbud i 2020, mot 2327 i 2019 (+320)
- 1589 takket ja til masterstudier i 2020, mot 1305 i 2019 (+284)
- 1220 var registrert som møtt i 2020, mot 1107 i 2019 (+113)
- PSYK og KMD ligger godt an til å fylle alle studieplassene sine
- JURFA og HF er estimerte til å stå med marginalt ledige plasser våren 2021
- SV dekker studieplassene høsten 2020, men dersom stipulert frafall slår til vil de stå med 23 ledige plasser våren 2021
- MN og MED har 81 % og 77 % møtt i forhold til studieplasser ved starten av 1. semester. Vi regner med at det kommer til å være ytterligere noe frafall fram mot 2. semester.
- MN og HF har tradisjon for å supplere med våropptak (Tabell 5) og dette vil også gjøres våren 2021 for å dekke inn for ledig kapasitet. Basert på gjennomsnittstall fra siste fem år ser det ut til at MN kan dekke inn ledige studieplasser med en supplering.
- MN, MED og SV står med flere ledige studieplasser grunnet frafall av internasjonale studenter pga. covid-19.
- 56 internasjonale studenter har takket ja til å begynne på masterprogram våren 2021 på MN og HF, men det er knyttet usikkerhet til hvor mange av disse som kan møte. Dersom halvparten møter vil dette sammen med et suppleringsopptak gjøre at HF og MN sannsynligvis fyller studieplassene.
- MED kunne verken tilby digitalt førstesemester eller oppstart vår 2021 for internasjonale masterstudenter. Dette, sammen med manglende supplering gjennom et våropptak resulterer i at de ikke vil ha mulighet til å dekke inn sine ledige studieplasser på master. Det anbefales å vurdere større fleksibilitet i struktur på masterprogrammene på MED slik at studenter kan begynne studier vårsemesteret.

Opptak til grunnstudier i utøvende kunst, musikk og design

KMD er det eneste fakultetet som tar opp studenter til grunnstudier utenfor det samordna opptaket. Det gis opptak til tre bachelorprogram i hhv. utøvende kunst, musikk og design.

Søkertallene til studieprogrammene i kunst og design har hatt en liten nedgang fra 2019 til 2020, mens det er akkurat like mange søkere til bachelorprogrammet i utøvende musikk og komposisjon. Møtt-andelen på alle studiene er like høy som i 2019, og KMD fyller studieplassene sine på alle tre program.

Tabell for opptak til grunnstudier KMD

Fag	Studie-plasser	Førstevalg-søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt*	Stipulert møtt 2. semester *	Diff. møtt/plasser **
Kunst	45	336	68	49	46	46	1
Utvøvende musikk eller komposisjon	25	297	52	28	25	25	0
Design	35	162	41	39	35	35	0

Opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

UiB hadde i 2020 tre ulike opptak til PPU. I tillegg til det ordinære opptaket til PPU som gjennomføres ved Det psykologiske fakultet, har KMD et eget PPU-opptak for musikk og kunst/design. PPU deltid ble vedtatt å ikke lyses ut i 2020, dette opptaket har en ramme på 35 plasser.

I det ordinære PPU-opptaket har det vært en oppgang i både søkertall og møtt-tall fra 2019 til 2020, søkertallet var 407 i 2020 mot 328 i 2019. Tilsvarende har møtt-tallet økt fra 95 til 126. Dette er likevel 100 færre enn det antallet plasser som er lyst ut i opptaket.

Tabell 6. Opptakstall PPU 2020

Fakultet	Studie-plasser	Førstevalg-søkere	Kvalifiserte førstevalg-søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt 1. semester
PSYK	225	407	205	319	171	126
KMD	31	88	47	47	33	27
UIB totalt	256	495	252	366	204	153

Etter gjennomført opptak til grunnstudier, er det kun lektorprogrammene i historie og engelsk ved HF som hadde ventelister. De andre programmene tømte ventelistene, enten i hovedopptaket eller i suppleringen. For videre arbeid med refordeling av PPU-plasser, bør det sees på følgende:

- Behovet for nye studieplasser i lektorutdanningen. I dette ligger både opptakstall og tall for gjennomføring/fracfall.
- HF's planlagte nedtrapping av masterplasser for omgjøring til studieplasser på lektor må tas med i vurderingen.
- Effekten av omgjøring av studieplasser fra PPU til lektor ved HF og MN i 2019.
- Studieplassene på PPU-deltid

Det samfunnsvitenskapelige fakultet planlegger å lyse ut et nytt lektorprogram, der det kan være aktuelt å vurdere refordeling av PPU-plasser for å dekke inn det antallet nye studieplasser dette vil innebære.

Andre lokale opptak

UiB tar i tillegg opp studenter i andre lokale opptak. Noen av disse er dimensjonert med egne opptaksrammer, mens andre ikke inngår i rammen. I tillegg til opptakene som er fremhevet under, har UiB flere mindre lokale opptak som:

- Norsk kurs for flyktninger og innvandrere
- Spesialistutdanning i odontologi
- Kvalifikasjonsprogrammet for tannleger
- Enkeltemner ved Senter for internasjonal helse
- Spesialemner ved JURFA
- Overgangsoptak ved hvert fakultet
- Opptak av hospitanter

Opptak til enkeltemner og poststudier omtales mer detaljert under.

Opptak til enkeltemner

Opptak til enkeltemner er tilgjengelig for søknad hvert semester. Opptaket er opprettet for å dekke inn ledig kapasitet på emnenivå. Det tilbys kun emner på laveregradsnivå, og fra følgende fakultet: HF, MN, SV og PSYK. Personer som allerede er registrert med generell studiekompetanse hos oss, kan melde seg direkte til åpne emner slutten av januar/august.

Fakultetene velger hvilke emner de ønsker å åpne, og ble i år oppfordret til å tilby flere emner som følge av behov for utdanningsmuligheter til permitterte arbeidstakere.

Høsten 2020 ble det lyst ut ca. 120 emner. Antall søknader har hatt en liten økning hvert semester, og det var over 100 flere søkere høsten 2020 enn høsten 2019. Det er likevel viktigere å telle antallet semesterregistrerte studenter enn antallet søkere, siden mange kan melde seg direkte uten å søke først. Tabellen under viser at vi totalt for 2020 har over 300 flere registrerte studenter på enkeltemner, enn vi hadde i 2019.

Tabell 7 – møtt-tall enkeltemnestudenter høst og vår 2019-2020

	2019	2020
Fakultet	Registrerte studenter	
HF	226	410

MN	71	89
PSYK	265	366
SV	126	150
UiB totalt	688	1015

Opptak til poststudier

Alle fakultetene tilbyr poststudierett til studenter som nylig har fullført grad ved fakultetet. Dette er en studierett som gis for en begrenset periode, og lar studenter avlegge emner etter at de har fullført en grad. Det foretas opptak til poststudier både høst og vår.

Det var en økning i registrerte poststudenter fra 2018 til 2019, mens det fra 2019 til 2020 har vært en nedgang for UiB totalt – fra 757 møtte studenter i 2019 til 682 møtte studenter i 2020.

Opptak til poststudier inngår ikke i fakultetenes opptaksramme.

Tabell 8: Opptakstall for poststudier vår og høst 2019-2020

Fakultet	Søkere		Tilbud		Ja-svar		Møtt	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
HF	89	104	62	85	60	85	55	79
JURFA	100	93	100	86	99	86	90	81
MN	370	327	326	289	311	258	291	240
MED	144	100	130	99	130	99	122	86
PSYK	73	65	59	43	52	32	47	29
SV	222	215	157	167	157	167	142	156
KMD	18	15	13	12	13	12	10	11
UiB totalt	1016	919	847	781	822	739	757	682

Drøftingsspørsmål:

UiB har hatt en positiv utvikling de siste to årene, med flere studenter på grunnstudier og master. Dette skyldes bl.a. iverksatte tiltak med god effekt. Samtidig har vi også fått flere studieplasser og fyller ikke opptaksrammene på alle program. Hvordan kan fakultetene jobbe med å fylle opptaksrammene i et mer langsiktig perspektiv?

Følgende punkt kan gjerne tas med i diskusjonen:

- Frafall og gjennomføringsgrad – sett opp mot tilbudstallsetting og omfordeling av studieplasser.
- Mange masterprogram rekrutterer hovedsakelig internt – hvordan sees det på konjunkturer i opptakene? F.eks. at lav rekruttering på visse grunnstudier, over tid vil føre til et svakere rekrutteringsgrunnlag på tilsvarende masterprogram.
- Hvordan kan fakultetene dra nytte av hverandres erfaringer?

Saken legges frem for drøfting.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte: 2019/23315

Sak 42/20 Gjennomføringsprosjektet

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftings sak

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 30. september Ephorte:

Gjennomføring i bachelorutdanningene

Bakgrunn

Universitetet i Bergen gjennomførte i september første del av en longitudinell undersøkelse som gikk ut til alle studenter tatt opp til et grunnstudium gjennom Samordna opptak høsten 2020, totalt ca. 5300 personer.

Målet med denne første delen var å avdekke nye studenters motivasjon og intensjon med å starte på studiet: Planlegger de å fullføre, og å følge vanlig studieprogresjon? Er det indre eller ytre motivasjon som har ført til at de starter på studiet?

I denne saken legges resultatene fra undersøkelsen frem for Utdanningsutvalget, med spesiell vekt på bachelorstudentene.

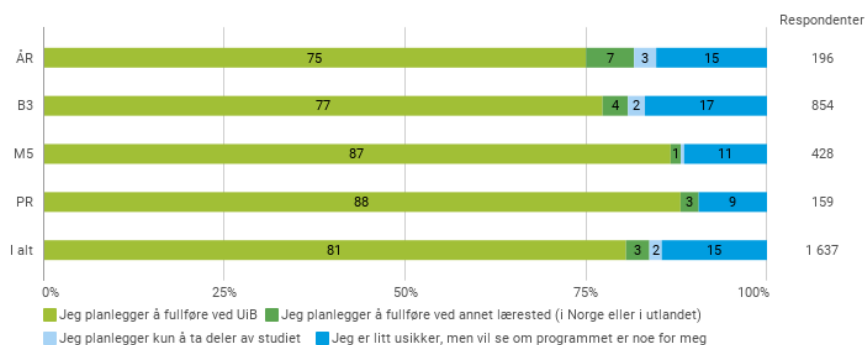
Undersøkelsen ble sendt ut 11. september, og var åpen for besvarelse frem til og med 21. september. Totalt svarte 31 prosent av studentene på hele undersøkelsen, i tillegg til at ca. 4 prosent svarte på deler av den. Svarprosenten var høyest blant studentene på de integrerte masterprogrammene (M5) og profesjonsstudiene (PR) med henholdsvis 43 og 46 prosent. Til sammenligning svarte 30 prosent av bachelorstudentene (B3), og kun 17 prosent av studentene som startet på årsstudier (ÅR).

4 av 5 studenter planlegger å fullføre studiet

De aller fleste studentene oppgir at de har planer om å fullføre det studiet de nå har startet på. Høyest er andelen på M5 (87 prosent) og PR (88 prosent), men også for B3 er andelen relativt høy med 77 prosent. Utover dette er det en betydelig andel på ca. 15 prosent som oppgir at de er usikre, men vil se om programmet er noe for de.

Planlegger du å fullføre det studiet du starter på nå i høst ved UiB eller ved et annet lærested?

Krysset med: Studienivå

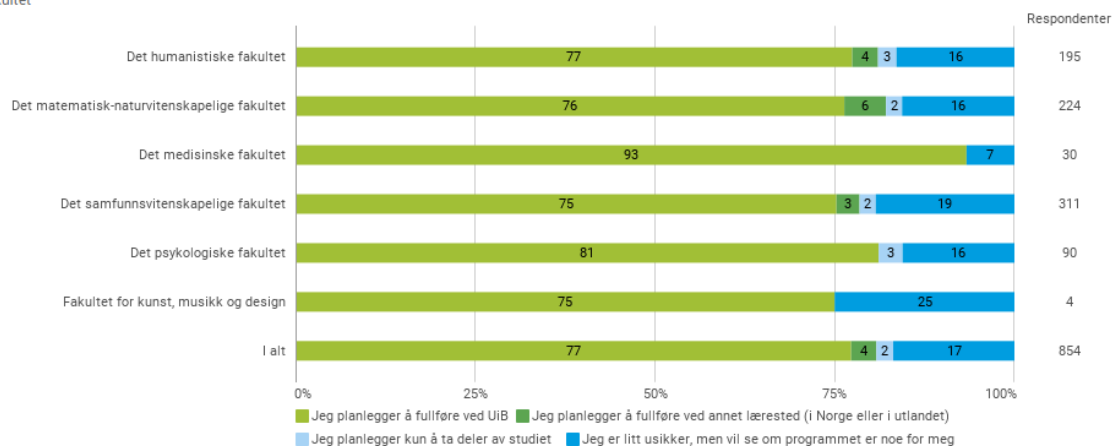

Figur 1 Planlegger du å fullføre studiet du starter på? Alle respondenter, fordelt på studienivå.

Dersom vi kun ser på bachelorstudentene, er det ingen betydelige fakultetsvise forskjeller. Unntaket er Det medisinske fakultet, hvor vi ser at de mer profesjonsrettede utdanningene har resultater som tilsvarer de andre profesjonsutdanningene.

Planlegger du å fullføre det studiet du starter på nå i høst ved UiB eller ved et annet lærested?

Krysset med: Fakultet

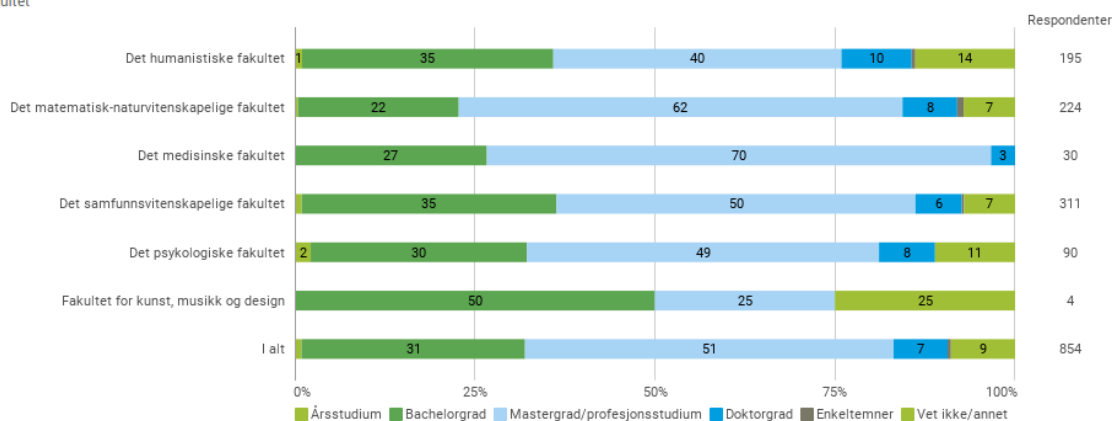
Figur 2 Planlegger du å fullføre studiet du starter på? Kun B3-studenter, fordelt på fakultet.

58 prosent av studentene som starter på bachelor har mål om master- eller doktorgrad

Flertallet av studenter som starter på et bachelorprogram har et endelig mål om å fullføre en mastergrad eller høyere. Spesielt ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet er denne andelen høy, hvor kun 22 prosent av B3-studentene ser for seg å avslutte studiene med kun en treårig grad.

Det studiet du starter på nå, kan være det endelige studiemålet ditt, eller det kan være et steg på veien. Slik du ser det nå: Hva er ditt endelige studiemål?

Krysset med: Fakultet

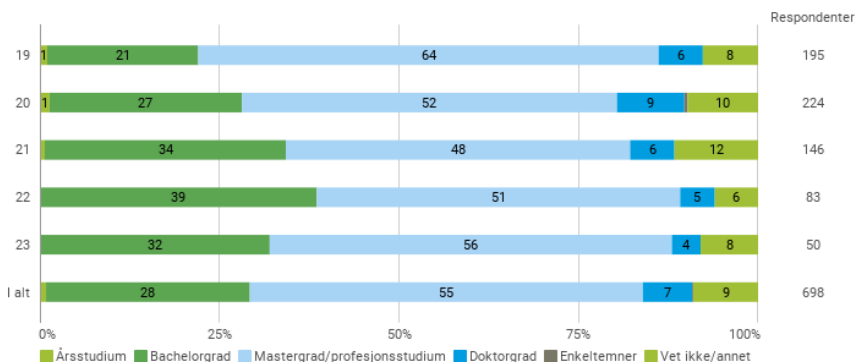

Figur 3 Endelig studiemål. Kun B3-respondenter, fordelt på fakultet

Aldersmessig er tre av fire B3-respondenter 22 år eller yngre, og det er også disse som i størst grad ser for seg å fortsette etter de første tre årene.

Det studiet du starter på nå, kan være det endelige studiemålet ditt, eller det kan være et steg på veien. Slik du ser det nå: Hva er ditt endelige studiemål?

Krysset med: Alder

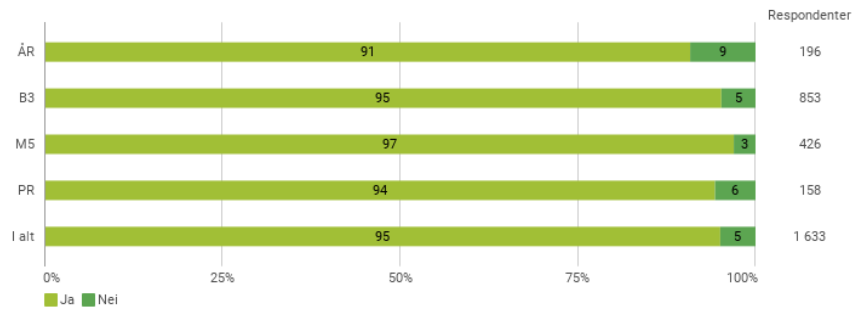

Figur 4 Figur 3 Endelig studiemål. Kun B3-respondenter under 24 år, fordelt på fakultet

95 prosent av respondentene har planer om å følge full studieprogresjon det kommende studieåret (60 studiepoeng). Og igjen, dersom vi kun ser på bachelorstudenter 23 eller yngre stiger denne andelen til 98 prosent.

Normal studieprogresjon for en fulltidsstudent er 30 studiepoeng per semester. Planlegger du å følge full studieprogresjon (60 studiepoeng i året) det kommende studieåret (høsten 2020 og våren 2021)?

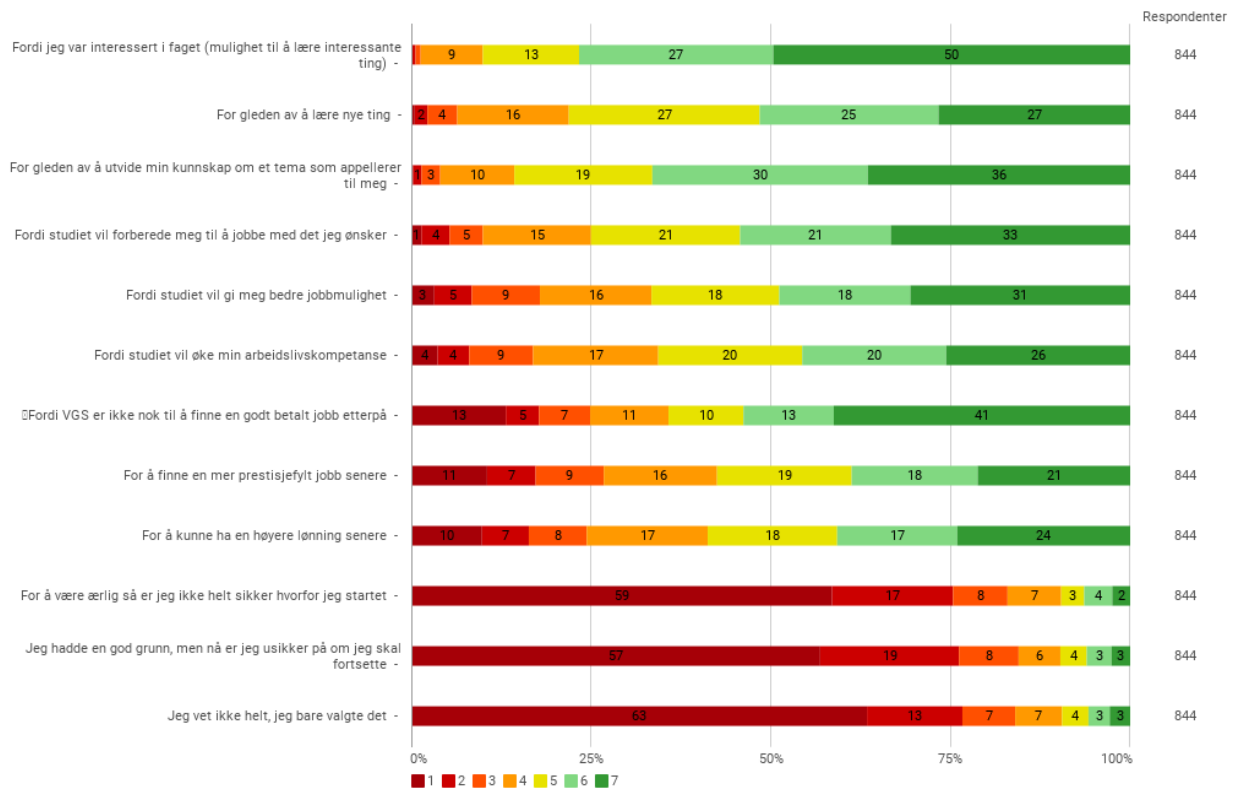
Krysset med: Studienivå

Figur 5 Planlagt studieprogresjon. Alle respondenter, fordelt på studienivå.

Indre motivert

Respondentene ble også bedt om å angi i hvilken grad et sett med påstander stemte overens med deres grunner til å starte på studiet. Dette gjorde de ved å bruke en skala fra 7 (stemmer helt) til 1 (stemmer ikke i det hele tatt). Påstandene er ment å avdekke i hvilken grad de er indre eller ytre motivert til å starte på studiet.

Figur 6 Indre vs. ytre motivasjon. Kun B3-respondenter.

I all hovedsak viser dette at det er den indre motivasjonen som er viktigst. Interesse for faget og det å kunne bygge på kunnskap om tema som de allerede er interessert i, er de påstandene studentene

kjenner seg best igjen i. Lønn og karriere trekkes også frem av mange, og spesielt at videregående skole ikke lenger er nok til å sikre en god jobb i etterkant.

Sammenligning med Studiebarometeret

NOKUT spør i sin årlige studiebarometerundersøkelse studentene om å svare på om de går på det studieprogrammet de helst vil gå på og om de, alt i alt, er fornøyd med studieprogrammet de går på. Skalaen går fra Helt enig (5) til helt uenig (1). For bachelorprogram er respondentene i denne undersøkelsen studenter som er inne i sitt tredje semester. Det betyr at vi har data som viser hvordan erfarne studenter svarer.

I UiBs egen undersøkelse i høst har vi valgt å stille de samme spørsmålene (og samme skala) til helt nye studenter. Vi skiller også på om de nye studentene er tatt opp på det studiet de hadde som høyeste prioritet på søknaden sin.

For begge påstandene er det viktig å ha i bakhodet at tallene ikke er direkte sammenlignbare. Det er ikke de samme studentene som har blitt spurt. Samtidig vil nye studenter i mindre grad ha erfaring med hvordan studieprogrammet fungerer både undervisningsmessig og organisatorisk. Tilsvarende sier ikke studiebarometeret noe om hvordan studenter som falt fra i løpet av det første året opplevde programmet den tiden de gikk på det.

I hvilken grad er du enig i følgende påstand: Jeg er alt i alt fornøyd med studieprogrammet jeg går på

Fakultet	Studiebarometeret 2019	Studiestartundersøkelsen 2020	
		Alle	Kun primærøskere
		Alle	Kun primærøskere
Det humanistiske fakultet	3,7	4,2	4,3
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	4,2	4,1	4,1
Det medisinske fakultet	3,7	4,1	4,3
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	4,0	3,9	4,0
Det psykologiske fakultet	3,8	4,0	4,2
Fakultet for kunst, musikk og design	4,0 ¹	4,0	4,0
Totalt UiB	4,0	4,0	4,1

Tabell 1 Alt i alt fornøyd med studieprogrammet. Kun B3-respondenter, fordelt på fakultet.

Det mest iøynefallende er kanskje at respondentene ved HF og MED er merkbart mer fornøyd enn respondentene i studiebarometerundersøkelsen 2019. Det vil være interessant å se om dette vil ha en vedvarende effekt, eller om det er et utslag av begrenset erfaring.

På spørsmål om studentene går på det programmet de helst ønsker å gå på, er det naturlig nok variasjoner på om de ble tatt opp på høyeste prioriterte studieønske eller ikke. Vi ser at studentene jevnt over er sikre på det studievalget de har gjort, både ved studiestart og etter ett år. Totalt sett ligger

¹ Studiebarometerdata for KMD inkluderer alle bachelorstudenter (kunst, musikk og design). Dette betyr at utvalget er mye større enn i UiB-undersøkelsen som kun har gått ut til studenter som starter på bachelorprogrammet i musikkvitenskap.

denne indeksen høyere i Studiebarometeret, men her må vi igjen huske at en stor del av studentene har hoppet av studieprogrammet etter et år og dermed ikke besvarer undersøkelsen.

I hvilken grad er du enig i følgende påstand: Jeg går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på

Fakultet	Studiebarometeret 2019	Studiestartundersøkelsen 2020	
		Alle	Kun primærøkere
Det humanistiske fakultet	4,3	4,1	4,4
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	4,4	4,1	4,3
Det medisinske fakultet	4,2	4,5	4,8
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	4,2	3,9	4,2
Det psykologiske fakultet	4,0	4,0	4,5
Fakultet for kunst, musikk og design	4,6 ²	4,0	4,5
Totalt UiB	4,3	4,0	4,7

Tabell 2 Går på det studieprogrammet jeg helst vil gå på. Kun B3-respondenter, fordelt på fakultet.

Foreløpig beregnet gjennomføring på normert tid for 2017-kullet

I forbindelse med rapporteringen til DBH 15. oktober vil det bli offentliggjort tall som viser andelen av B3-studentene tatt opp høsten 2017 som har fullført graden på normert tid (innen 30. september 2020). Foreløpige beregninger viser at UiB som institusjon ligger på omtrent samme nivå som i fjor (2016-kullet), med noen unntak. KMD har en markant økning som skyldes at vi fra og med i år får inn tallene fra de tidligere KHIB-studiene (kunst og design), noe som bidrar til et kraftig byks. MN ligger lavt, men dette kan skyldes at en del grader ikke er registrert.

Andel kandidater ferdig innenfor normert tid (B3)

Fakultet	Årstall (kull)				
	2013	2014	2015	2016	2017
Det humanistiske fakultet	25,94	27,77	26,82	27,27	27,74
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	34,29	33,81	35,71	32,78	20,30
Det medisinske fakultet	50,00	53,85	59,32	62,50	56,72
Det psykologiske fakultet	47,01	49,37	48,64	53,68	53,09
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	37,47	39,59	34,61	38,79	45,08
Fakultet for kunst, musikk og design			26,67	40,00	69,79
Grand Total	34,55	36,35	34,40	36,74	36,98

Tabell 3 Gjennomføring på normert tid. B3-studenter, kull 2013-2017, fordelt på fakultet. Foreløpige tall per 22.09.2020.

Det fakultetet som kan vise til en bedret tendens de siste årene er Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Deres vurdering er at dette er et resultat av en langsiktig satsing på studentnær oppfølging for å redusere frafall og bedre gjennomføringen. Betydningen av tidlig sosial og faglig integrering, gode verktøy for å mestre overgangen til universitetet, tettere oppfølging og tilbakemeldinger underveis var noen av forholdene som ble identifisert som å være essensielle med tanke på gjennomføring. Siden 2017 er det også gjennomført gruppemottak av nye studenter for å hjelpe studentene i gang. Andre tiltak er forbedring av førstesemesterstudiet med flere obligatoriske øvelser og tilbakemeldinger, samt

² Tilsvarende kommentar som fotnote 1.

økt bruk av seminarer og seminarledere, som ofte også fungerer som mentorer for studentene det første året. Fakultetet har også regelmessige plenumsgjennomganger med instituttene for se på resultater og dele erfaringer.

Foreløpig konklusjon og oppfølging

I og med at undersøkelsen er svært fersk er det for tidlig å konkludere endelig. Spesielt for års- og bachelorstudentene er svarprosenten såpass lav at det er rimelig å mistenke en skjevfordeling mellom utvalg og respondenter, eller sagt på en annen måte: Er det de mest motiverte studentene som også har svart på undersøkelsen?

De som har svart vil få en oppfølging i form av en ny undersøkelse mot slutten av semesteret, der fokus vil ligge på å avdekke om de har klart å etablere en faglig og sosial tilhørighet, og om studieplanene har endret seg siden oppstart. I tillegg vil vi koble resultatene fra undersøkelsen mot data i Felles studentsystem for å se om studentene følger opp i praksis den planlagte studieprogresjonen.

Det kan også være aktuelt å følge opp med egne undersøkelser rettet mot de som slutter etter et semester eller første studieår. Bakgrunnen for at de slutter, og hvor de forsvinner kan gi viktig informasjon om hvilke tiltak som kan settes inn for å motvirke frafall – og gjennom det bedre andelen som gjennomfører på normert tid.

Drøftings spørsmål:

Hvilke tiltak har fakultetene planlagt eller iverksatt for å øke gjennomføringsandelen i grunnstudiene?

Saken legges frem for drøfting.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte:

Sak 43/20 Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssak

Notat

Til:Utdanningsutvalget

Fra:Studieadministrativ avdeling

Møte:30.september

Ephorte: 2020/9220

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget (LMU) behandlet i sitt møte 08.09.19 et utkast til årsrapport for studieåret 2019-2020. Rapporten, som avgis til universitetsstyret, ble godkjent av LMU, og skal behandles av styret i møtet 24.09. Den legges her fram for UU til orientering. Læringsmiljøutvalget har hatt 5 møter i løpet av studieåret og behandlet 36 saker. Årsrapporten går nærmere inn på følgende saker som har preget sakslistene dette året:

- Dialogmøter med fakultetene
- Helhetlig læringsmiljø
- Koronasituasjonen
- Studiestart og fadderuken
- Nye retningslinjer om mobbing og trakassering m.v. som berører studenter

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering

UNIVERSITETET I BERGEN

LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til

Lov om universiteter og høyskoler § 4-3 (3)

Årsrapport for 2019-2020

1. Oppretting av utvalget

I forbindelse med innføringen av Kvalitetsreformen og revisjon av Lov om universiteter og høyskoler, ble institusjonene pålagt å etablere egne læringsmiljøutvalg (LMU). Utvalgene skal sikre at lovens bestemmelser i § 4-3 om studentenes læringsmiljø blir gjennomført. I møtet 12. juni 2003 ble forslaget til retningslinjer og sammensetning av et Læringsmiljøutvalg ved Universitetet i Bergen godkjent av universitetsstyret. Utvalget har vært i funksjon siden 7. oktober 2003. Etter forslag fra Læringsmiljøutvalget, behandlet universitetsstyret et utkast til endringer i utvalgets mandat på et møte i september 2009. Endringene var motivert ut i fra et ønske om at LMU skal spille en større og mer aktiv rolle i læringsmiljø saker. Det var ønskelig at utvalget skulle få en mer systematisk oversikt over saker som gjelder læringsmiljøet. Nye regler for LMU ble vedtatt 24.09. 2009 og er senere blitt revidert 25.10.2012, 24.08.2017, og ytterligere justert i styrets møte i september 2019.

2. Sammensetning og sekretariat

Utvalget har i studieåret 2019-2020 hatt følgende sammensetning:

Ansatte (oppnevnt for perioden 1.8.2017-31.7.2021)

Viserektor for utdanning, Oddrun Samdal

Avdelingsdirektør ved Studieavdelingen Christen Soleim (vara: underdirektør Torunn Valen)

Avdelingsdirektør ved Eiendomsavdelingen Even Berge (vara: seniorrådgiver Elin Horntvedt)

Avdelingsdirektør ved IT-avdelingen Tore Burheim (vara: senioringeniør Bjørn Tore Sund)

Dekan Karl Harald Søvig (vara: professor Marit Ulvik)

Rådgiver Thomas V. Kalvik, kompetanse på studenter med nedsatt funksjonsevne (vara: førstekonsulent Siri F. Bjerkestrand)

Studenter (oppnevnt for perioden 1.8.2019-31.7.2020)

Morten Stene

Mats-Henrik Nygren Syversen

Kristoffer Eik

Sofie Haugan Shrivastava

Karoline Foss

Sol Sandvik

Leder:

Utvalget velger, etter lovens § 4-3, hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter. I meldingsåret har utvalgets leder vært viserektor for utdanning, Oddrun Samdal. Studentrepresentant Morten Stene har vært nestleder.

Observatører:

Faste observatører i LMU er Studentsamskipnaden i Bergen ved velferdsdirektør Hege Råkil, studentombudet ved Sindre Dueland, Universitetsbiblioteket ved underdirektør Trude Færevaaag (senere avløst av biblioteksdirektør Maria-Carme Torras Calvo), HR-avdelingen ved seniorrådgiver Runa Jakhelln.

Sekretariat:

Studieadministrativ avdeling har sekretariatsfunksjon for utvalget, og administrerer utvalgets nettside <http://www.uib.no/ua/arbeidsfelt/laeringsmiljoutvalget>

3. Møtevirksomhet og saker

Læringsmiljøutvalget har i perioden hatt 5 møter (11.09.19, 14.11.19, 29.01.20, 19.03.20, 29.04.20), og har behandlet i alt 36 saker, jf. [møtereferatene](#). Med seks årlige møter, og en funksjonsperiode på fire år (for ansatte og observatører), vil utvalget i løpet av en periode besøke hvert fakultet, og UB, tre ganger. I 2020 er det ett fakultet som ikke har fått det planlagte besøket, men det vil bli tatt igjen. For øvrig bemerkes at de to siste møtene V-20 ble holdt digitalt.

LMU er organisert som et tilsyns- og strategiutvalg, og dette gjenspeiler seg også i de sakene utvalget har behandlet og drøftet. Følgende saker, som blir særlig omtalt nedenfor, har preget saklistene dette året:

- Dialogmøter med fakultetene
- Helhetlig læringsmiljø
- Koronasituasjonen
- Studiestart og fadderuken
- Nye retningslinjer om mobbing og trakassering m.v. som berører studenter

4. Dialogmøter med fakultetene

LMU har arrangert dialogmøter med fakultetene siden 2009. I møtene blir læringsmiljø og utfordringer knyttet til dette drøftet med representanter for studenter og ansatte ved det enkelte fakultet. Formålet med besøksrundene er å utveksle informasjon og å identifisere mulige felles oppgaver og utfordringer når det gjelder det helhetlige læringsmiljøet. Dette studieåret har utvalget hatt møter med MED (september), PSY (november), UB (januar), og SV (april). Dessverre lot det seg ikke gjøre å gjennomføre det planlagte møtet med HF-fakultetet i mars. Dette blir tatt igjen V-21. Tema som blir tatt opp på møtene er:

- Undervisningslokaler, både generell beskaffenhet, luftkvalitet og utstyr
- Studentarbeidsplasser
- Møteplasser for studentene
- Praksis og utplassering for studenter
- Det psykososiale arbeidsmiljøet
- Studentutvalgenes rolle i læringsmiljøarbeidet
- Retningslinjer for håndtering av læringsmiljøspørsmål

5. Helhetlig læringsmiljø

I 2017 ble LMUs virkeområde utvidet, ved at pedagogisk og digitalt læringsmiljø ble inkludert i definisjonen av læringsmiljø. Videre ble fysisk og psykososialt miljø, samt universell utforming, noe mer tydeliggjort i LMU-reglene, IT-direktøren ble «oppgradert» fra observatør til fast medlem, og tallet på studentmedlemmer ble hevet fra fem til seks. Videre ble reglene for LMU justert i september 2020, slik at definisjonen av læringsmiljø ble lik den som brukes av [Universell](#).

I forrige årsrapport fra LMU påpekte vi to trender som er særlig synlige. Den ene er den økende betydningen av digitalisering, og den andre at alle sidene av læringsmiljøet henger stadig nøyere sammen med alle de andre. Begge disse har kommet i fokus i dette året, og særlig etter de tiltakene som regjeringen innførte fra midten av mars 2020. Dette omtales nærmere under punktet om koronasituasjonen. Et tredje moment som bør nevnes, er den økende betydningen biblioteket har for studentenes læringsmiljø. Dette er ikke nytt, men har kommet tydeligere fram

de siste årene. Det er også bakgrunnen for at LMU siden 2017 har inkludert UB i sine tilsynsrunder.

6. Koronasituasjonen

Fra mars og utover har LMUs møter vært holdt digitalt. Det gjelder også det ekstra møtet som ble satt opp i august, mens fra september er planen å holde fysiske møter, med mindre det kommer nye og sterkere restriksjoner fra regjeringen. Viktigere har vært at campus i praksis var stengt for studenter fra midten av mars, og at henimot all undervisning ble flyttet over på digitale plattformer. Dette ble gjort mulig ved en sterk og hurtig innføring av nye verktøy, og ikke minst betydelige kapasitetsøkninger, noe som var svært positivt. Imidlertid har det gjort satsingen på helhetlig læringsmiljø vanskelig, fordi mange av UiBs tiltak skjer på campus. Blant utfordringer som har kommet fram, er økt ensomhet, vansker med struktur på dagene, at mange studenter har litt for dårlig IKT-kapasitet hjemme, og flere andre. Motsatt har «tom campus» gjort det lettere å planlegge og gjennomføre tiltak i undervisningsrom og andre læringsarenaer. Framover blir det vesentlig å høste gevinster av det som er gjennomført, samtidig som det systematiske arbeidet med helhetlig læringsmiljø kommer i mest mulig normal gjenge igjen.

LMU har fått jevnlige oppdateringer om koronasituasjonen, og er også kjent med at fakultetene og institusjonsledelsen har hatt en omfattende oppfølging, blant annet med hyppige statusmøter.

7. Studiestart og fadderuken

Også her har koronasituasjonen bydd på utfordringer. Som vanlig ble det ansatt en fadderkoordinator knyttet til Studieavdelingen. Han har hatt mange oppgaver, ikke alle direkte knyttet til LMUs portefølje. De viktigste i denne sammenhengen har vært tildelingen av midler fra den sentrale potten for fadderarrangementer, samt bidrag til de orienteringene og oppdateringene som LMU har fått utover i året. Her er det særlig fadderuken og faddermidlene som blir omtalt.

Faddermidlene fra sentralpotten ble lyst ut på vanlig måte, og søknadene som kom inn, var knyttet til planlagte arrangementer, slik det har vært vanlig i mange år. Tildelingene skjedde i mars-møtet, da det fortsatt var håp om at fadderuken og studiestart kunne skje på tilnærmet normalt vis. Det ble etter hvert klart at det ikke lot seg gjøre, og etter initiativ fra fadderkoordinatoren gjorde LMU en ny tildeling, der fakultetene fikk tildelt en rund sum, uten øremerking til arrangementer. Gjennomføringen av fadderuken og studiestarten ellers er omtalt i andre sammenhenger, og vil også komme opp i LMU senere, når det skal rapporteres om bruken av de tildelte midlene.

8. Reviderte retningslinjer om mobbing og trakassering m.v. som berører studenter

Dette er en sak som har vært planlagt siden første versjon av retningslinjene ble vedtatt, men ble også aktualisert av internrevisjonsrapporten om ledelsessystemer og rutiner knyttet til mobbing og trakassering. Saken ble behandlet i LMU to ganger, både før og etter høringen, og retningslinjene ble vedtatt av styret i april 2020. Som nevnt i styresaken, må retningslinjene ikke betraktes som ferdige. Våren 2020 har Studieavdelingen og HR-avdelingen jobbet med oppfølgingen av de reviderte retningslinjene både for studenter og ansatte, og dette vil fortsette utover høsten. Viktige elementer er bedre informasjon på nett og ellers, og ikke minst mer systematisk opplæring av saksbehandlere, ledere og studenttillitsvalgte.

9. Andre saker

- Mentorprosjektet

Det er vedtatt at alle studenter skal ha en faglig mentor fra studieåret 2020/2021. LMU har blitt orientert om og gitt innspill til de ansvarlige for prosjektet.

- Gullstandard for tilrettelegging

Et prosjekt for bedret individuell tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse og særlige behov har pågått i 2019 og 2020, og vil være ferdig tidlig i høstsemesteret. Også her har LMU fått orienteringer og gitt innspill.

- Læringsmiljøprisen

Denne utlyses normalt omkring april, og tildelingen skjer i vårens siste LMU-møte. På grunn av koronasituasjonen ble utlysningen utsatt til høsten.

10. Fellesmøter mellom LMU og AMU

Det årlige fellesmøtet mellom Arbeidsmiljøutvalget og Læringsmiljøutvalget ble i 2020 arrangert 14. mai. Temaet denne gangen var arealbruk og bærekraft. Vi var heldige og fikk bidrag fra prosjektleder Lars Jarle Nore i Rambøll, samt fra Eiendomsavdelingen. I lys av de særegne forholdene denne våren, ble det holdt et ekstra fellesmøte 8. juni, der temaet var koronasituasjonen og mental helse. Hovedbidraget kom fra professor Gerd Kvale og professor Stephanie LeHellard.

11. Avsluttende merknader – videre arbeid

LMU vil i den kommende perioden prioritere oppfølgingen av handlingsplanen for styrking av læringsmiljøet 2019-2022. Også tiltaksplanen for tilrettelegging vil ha høy prioritet, når den er vedtatt.

LMU fortsetter med dialogmøtene og tilsynsrundene på fakultetene, både for å holde seg orientert om studentenes fysiske læringsmiljø, men også for å få et samlet inntrykk av studentenes studiehverdag.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte: 2014/5721

Sak 44/20 Evaluering av studiestart

Notat fra Studieavdelingen

Orienteringssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: 30.september

Bakgrunn

Studiestarten 2020 har vært annerledes enn tidligere år på grunn av koronapandemien, særlig for nye studenter. UiB har gjennomført en studiestartundersøkelse for å få mer informasjon om hvordan nye studenter opplevde studiestartperioden, og deres planer og motivasjon for å starte på studiene.

Formålet med undersøkelsen er todelt. Første del er knyttet til studiestart og nye studenters opplevelse av denne. UiB har gjennom våren og sommeren jobbet for å sikre at nye studenter likevel skulle få en god start på studiene. Nye studenter skulle få møte medstudenter og ansatte fysisk, og de skulle få hjelp til å gjennomføre semesterregistreringen, opprette brukerkonto og andre nødvendige ting som er en del av studiehverdagen. I undersøkelsen ønsker UiB å kartlegge hvordan nye studenter opplevde informasjonen de fikk i forkant av og under opptaket, og hvordan tiltakene fungerte.

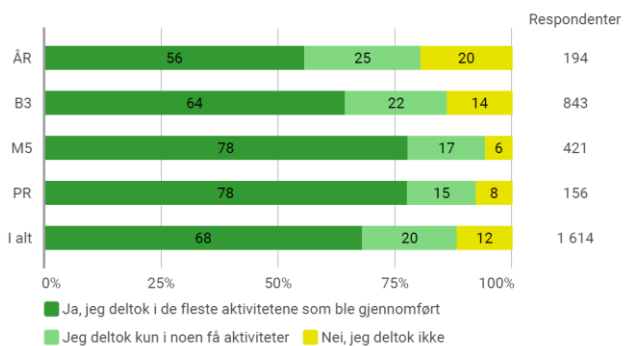
Andre del av undersøkelsens formål er knyttet til UiBs pågående prosjekt for å bedre gjennomføringen på bachelorutdanningene. Studiestartundersøkelsen 2020 er en viktig del av dette prosjektet, fordi det gir mulighet til å kartlegge hvilke intensjoner og planer nye studenter har for studiene når de starter, og hva som har motivert dem til å starte på studiet. Mot slutten av semesteret vil studentene bli invitert til å delta i en kort oppfølgingsundersøkelse.

Resultater, studiestart

Undersøkelsen ble gjennomført i perioden 11. september til 22. september. Svarprosenten var på 31 prosent, i tillegg til at ca. 4 prosent svarte på deler av den. Svarprosenten var høyest blant studentene på de integrerte masterprogrammene (M5) og profesjonsstudiene (PR) med henholdsvis 43 og 46 prosent. Til sammenligning svarte 30 prosent av bachelorstudentene (B3) på undersøkelsen, og kun 17 prosent av studentene som startet på årsstudier (ÅR).

Deltok du i fadderordningen da du startet på dette studiet?

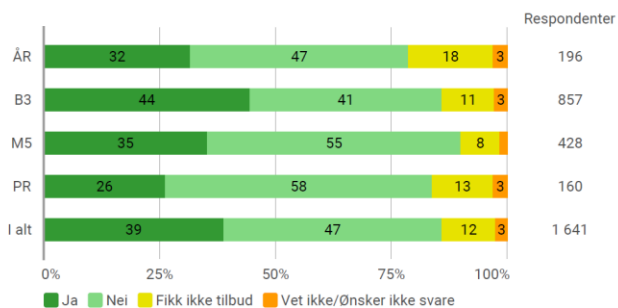
Krysset med: Studienivå

68 prosent av respondentene oppgir at de deltok i de fleste fadderaktivitetene, mens 20 prosent deltok i noen aktiviteter.

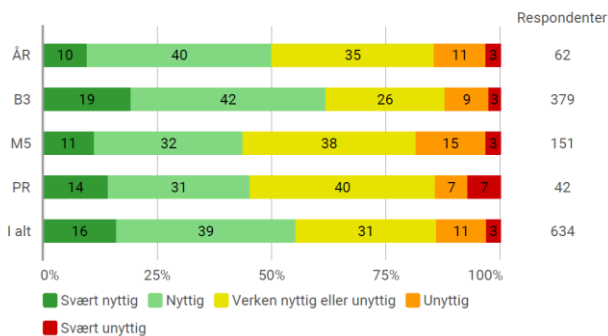
De fleste nye studenter fikk tilbud om å være med i en gruppe på plattformen Teams med andre studenter og for eksempel en gruppeleder, før studiestart. Her kunne du få tips om studentlivet og chatte med andre studenter. Brukte du Teams før og/eller under studiestart?

Krysset med: Studienivå

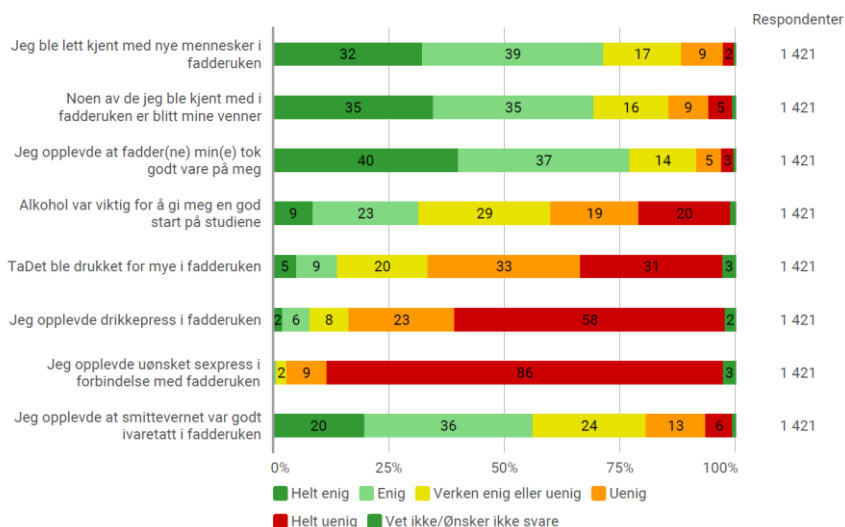

Hvor nyttig synes du det var å delta i Teams-gruppe med andre studenter og gruppeleder eller lignende?

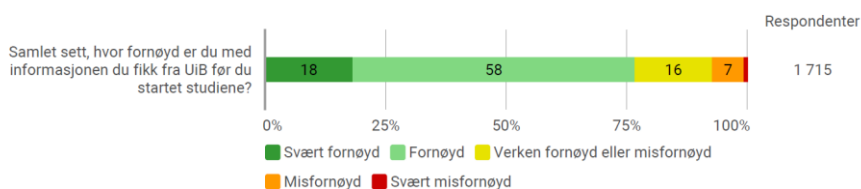
Krysset med: Studienivå

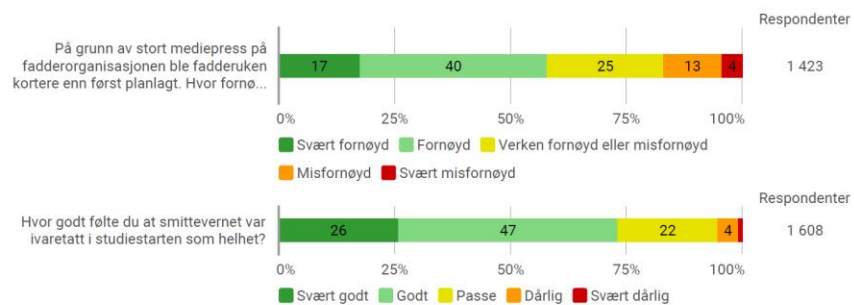
39 prosent av respondentene brukte Teams som en sosial kanal. Av disse synes 55 prosent at det var nyttig. Dette var et nytt tiltak som kan evalueres for å finne ut hvorfor de ikke brukte Teams i større grad og hvordan vi skal få en bedre utnyttelse ved en eventuell videreføring til neste år.

Av respondentene svarte 71 prosent at de ble lett kjent med nye mennesker i fadderuken. 8 prosent svarte at de ikke ble godt ivaretatt av fadderne. Når det gjelder alkohol, så svarer 32 prosent at alkohol var viktig for å gi en god start på studiene, 64 prosent mente at det ikke ble drukket for mye, mens 8 prosent opplevde drikkepress (i tillegg var 8 prosent verken enig eller uenig i sistnevnte). Ingen av respondentene oppgir å ha opplevd et uønsket sexpress (2 prosent var verken enig eller uenig). Svarene kan tyde på at fadderuken bidro til at de ble kjent med nye mennesker. I tillegg ser alkohol ut til å være en relativt viktig faktor i fadderuken for nesten en tredjedel av studentene. Dersom man sammenligner disse tallene med tidligere studiestartundersøkelser, så ligger de omtrent på samme nivå som i fjor.

76 prosent av respondentene var fornøyd med informasjonen de mottok fra UiB før de startet studiene.

95 prosent av respondentene var fornøyd med smittevernet eller synes det var passe.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering.